

Gereformeerde kerk van Jezus zijn in de 21e eeuw

Basisdocument Werkgezelschap Christocentrische Gemeente

Zo wordt het lichaam van Christus opgebouwd, totdat wij allen samen door ons geloof en door onze kennis van de Zoon van God een eenheid vormen, de eenheid van de volmaakte mens, van de tot volle wasdom gekomen volheid van Christus. (Efeziërs 4:12-13)

Hoe kunnen we gemeente van Christus zijn in de 21e eeuw? Rond deze vraag willen we ons, als voorgangers in de Gereformeerde Kerken (vrijgemaakt) in de komende jaren gezamenlijk bezinnen. Wij doen dat omdat we geloven dat het hoog tijd is om in deze door velen als verwarrend ervaren periode in onze kerkgeschiedenis een positieve stap te zetten. Het is niet moeilijk om te zeggen wat er fout gaat en waartegen er moet worden gewaarschuwd, maar het zal opbouwender blijken te zijn als we gezamenlijk een positief doel nastreven: een vernieuwde koersbepaling als gereformeerde kerken van Jezus in de 21e eeuw.

Heer van de kerk

We zijn er daarbij van overtuigd dat we onze kracht niet allereerst moeten zoeken in gemeentebouwmodellen, in organisatorische en bestuurlijke vernieuwingen of in een grotere openheid voor de cultuur waarin we leven, maar dat het meer dan ooit belangrijk is om ons opnieuw te concentreren op Hem die we belijden als Hoofd en Heer, Heiland en Herder van de kerk: Jezus Christus.

Samen

Daarom willen we in een zo groot mogelijke gezamenlijkheid, vanuit Gods liefde voor zijn kerken, ons biddend en denkend richten op de vraag wat het inhoudt om 'Christocentrische Gemeente' te zijn. Onder een Christocentrische Gemeente verstaan we een lokale kerk die zich in alle aspecten van haar leven expliciet wil richten op Jezus Christus, die zegt: 'Zonder mij kunnen jullie niets doen' (Johannes 15:5). Daarbij kiezen we dus voor een bijbelse en theologische insteek vanuit het geloofsperspectief.

Eigen profiel

Wij geloven dat het concept van gemeenteontwikkeling waaraan we de komende jaren willen werken zich van andere kerkmodellen en gemeentebouwbenaderingen onderscheidt en daardoor een eigen betekenis zal hebben. Dit onderscheidende karakter is te vinden in:

- een nadrukkelijk theologische en spirituele insteek (dus niet vanuit het perspectief van bijvoorbeeld organisatiekunde, veranderingsmanagement, sociologie, psychologie of filosofie) gepaard gaande met een directe gerichtheid op de praktijk van het leven in de gemeente;
- een hartelijke verworteling in de gereformeerde traditie, gepaard aan een sympathetisch-kritische openheid voor bijdragen uit andere tradities;
- een eigen profiel in vergelijking met populaire, meestal vanuit het buitenland overgewaaiden concepten als 'Doelgerichte Gemeente', 'Willow Creek', 'Redeemer' en 'Gemeentegroei' (deze concepten zien we overigens wel als leerzaam en vruchtbaar);

- een helder vertrekpunt van waaruit we een gezamenlijke zoektocht ondernemen (we presenteren niet een kant-en-klaar concept).

Christus alleen en helemaal

In onze bezinning willen we telkens opnieuw beginnen bij Hem die de Eerste is en het Begin: Jezus Christus die zijn gemeente leidt, beschermt en uitbouwt. Ten diepste wil het concept Christocentrische Gemeente een poging zijn om de implicaties van het reformatorische Solus Christus (Christus Alleen) en Totus Christus (Christus Helemaal) theologisch en praktisch uit te werken met het oog op de ontwikkeling van de gemeente in al haar geledingen en functies.

Christocentrisch

Daarbij kiezen we dus de term Christocentrisch als het verbindingswoord dat 'gezicht' geeft aan dit concept van theologisch-praktische gemeente-ontwikkeling. In de gereformeerde-vrijgemaakte traditie is dat woord veel gebruikt, vooral en wellicht ook eenzijdig in verband met de prediking. Wij geloven dat heel het leven (van de gemeente) Christocentrisch moet zijn, en dat we ook kunnen spreken over bijvoorbeeld: Christocentrische spiritualiteit, Christocentrisch pastoraat en Christocentrische ethiek.

Trinitarisch

De nadruk op het Christocentrische roept als vanzelf de vraag op naar de plaats van de Vader en de Geest. Van meetaf aan moet duidelijk zijn dat het ons gaat om een trinitarisch Christocentrisme. Jezus Christus is de Zoon van de Vader die door zijn Geest (en Woord) zijn kerk regeert. Christus staat centraal, in de kracht van de Geest, tot eer van de Vader! Andere vragen die denkbaar zijn: 'Neigt dit niet naar Christomonisme of Jesulatrie? Waar staat deze benadering in relatie tot de gereformeerde verbondsmatige benadering? Is deze benadering wel voldoende gekleurd door de eschatologie? Gaat het uiteindelijk niet om de eer van God?' Stuk voor stuk zijn dit belangrijke en uitdagende vragen. Vooralsnog willen we het zo stellen: een benadering die Christocentrisch is, is juist omdat ze Christocentrisch is dús trinitarisch, dús verbondsmatig, dús eschatologisch en dús theocentrisch. Want in de gemeenschap met Christus valt ons alles ten deel wat de drie-enige God ons belooft en wat Hij volkomen in vervulling laat gaan als Christus terugkomt.

Toewijding

In de komende jaren willen we ons als voorgangers in de Gereformeerde Kerken (vrijgemaakt) samen toewijden aan een grondige bezinning op 'gereformeerde kerk van Jezus zijn in de 21e eeuw'. Zo willen we God liefhebben en aanbidden met ons verstand, ons hart en onze krachten. Concreet zijn onze voornemens:

- We komen - als Werkgezelschap Christocentrische Gemeente - drie keer per jaar samen in de Westerkerk in Amersfoort om telkens een deelthema van het concept Christocentrische Gemeente te bespreken aan de hand van een door een van de deelnemers geschreven concept-artikel.
- De op deze wijze tot stand gekomen artikelen plaatsen we, vergezeld van een praktische handreiking voor plaatselijke kerken, op de website www.christocentrischegemeente.gkv.nl.
- We stimuleren zoveel mogelijk collega's om mee te doen in dit bezinningsproces.

- We brengen het gedachtegoed van het concept Christocentrische Gemeente zoveel mogelijk in de eigen gemeente in praktijk en stimuleren waar mogelijk andere gemeenten dat ook te doen.
- We willen in elk geval aan de volgende thema's aandacht gaan besteden:
Christocentrisch(e) leiderschap, pastoraat, gebed, prediking, eredienst, gemeenschap, catechese, gemeentetoerusting, diaconaat, evangelisatie, spiritualiteit, theologie, ethiek.

Dan zullen we, door ons aan de waarheid te houden en elkaar lief te hebben, samen volledig toe groeien naar hem die het hoofd is: Christus. (Efeziërs 4:15)

Voor het Werkgezelschap Christocentrische Gemeente
Jos Douma, Wim van der Schee, Roelof Telgenhof, Bart van Veen

februari 2005